

¿Una nova croada?

Josep A. COMES*

El secretari de l'episcopat espanyol, Fernando Sebastià, en un article publicat en el *YA* de fa unes setmanes, pronosticava que a Espanya anem cap a un «nacional-anticatolicisme» i, si no s'hi posa remei, amenaçava amb el fet de traure al carrer totes les associacions catòliques, en una nova croada religiosa.

Pense que monsenyor Sebastià s'ha passat de la mida. No negue que, com en altres activitats humanes, també en la TVE hi ha programes, des del punt de vista religiós, desencertats, amb protagonistes no tan educats com caldria, etc., però concloure'n que hi ha una sistemàtica campanya anticatòlica és anar massa lluny i minar la pacífica convivència dels ciutadans. Fent autocrítica des de dins de l'església, em pense que els eclesiàstics, en general, no hem acceptat el risc de la llibertat;

encara creiem que podem exigir els privilegis del franquisme; no ens adonem que en una societat lliure la crítica és universal, que no hi ha persones o institucions intocables; que els valors que cadascú defensa —en aquest cas els catòlics— s'han d'oferir i obrir-se camí per la pròpia coherència interna i pel testimoni dels qui els professen, no per la restricció legal de les doctrines o els costums contraris

No negue, torne a dir-ho, que, mitjançant la llibertat d'expressió, es puguen produir desqualificacions globals, sarcàstiques i agres, del fet religiós, però la resposta no ha de ser la proposada pel bisbe. En primer lloc, perquè aquest anticlericalisme públic és comprensible. Si avui hi ha *reacció* anticlerical, és perquè abans hi ha hagut *acció* clerical. I l'església faria bé de repassar els anys i els se-

gles durant els quals ha imposat a tota la societat els seus valors, emparada en una legalitat unilateralment protectora, i penedir-se'n públicament. Cosa que encara no ha fet.

I, en segon lloc, perquè, el dret a la llibertat religiosa, el tenen també els qui no creuen, i ningú no els pot impedir l'exposició de les seues idees, mentre ho facen dins de les normes democràtiques.

En definitiva, em pense que la crítica antieclesial, en una societat lliure i pluralista, els creients l'hauríem d'assumir com un instrument normal de purificació i de conversió, i, en comptes de fomentar els fantasmes de profanacions o agressions malintencionades, a les quals caldria reaccionar amb croades, hauríem de preparar-nos a viure la fe a la intempèrie d'una societat secularitzada.

* Sacerdot i escriptor.

Barcelona fa una bullida

Joan TRIADU*

De tant en tant, la sensibilitat ciutadana, d'aquesta ciutat cantada per poetes i execrada per dictadors i per tota mena de partidaris i adeptes de l'anomenada «unidad de destino en lo universal», es desvetlla i surt al carrer. Algun fet la desperta, s'entortolliga al seu coll i gairebé li trenca la veu. Barcelona és així. I no parlo ara de les multitudinàries i delirants baixades al carrer per la victòria del club que porta el seu nom, actes dignes d'estudi i que fóra erroni i de ridícul complex de superioritat de jutjar amb menyspreu. No, parlo d'una vibració més íntima, més sentida, i que tanmateix *se sent* que somou la ciutat. La mort d'un poeta és un d'aquests fets.

Perquè calia veure la plaça de Sant Jaume al capvespre del dia que havia mort Salvador Espriu. Una gentada silenciosa i abrigada, tan diversa com unànime, l'esperava, formant dos llargs rengles des de la porta de la Generalitat fins al carrer de Jau-

me I. L'esperà durant hores. I quan arribà el seguici i el fèretre fou baixat del cotxe per entrar-lo al palau, la multitud es posà a aplaudir, en un aplaudiment que no era com els altres: era més disciplinat i alhora més lliure. S'hi notava el fred a l'espina. L'altra nit, en l'homenatge nacional a Espriu, Raimon esmentà els quatre nois de la Crida detinguts a la Model i llegí una nota. Tot un altre públic (¿o el mateix?) es posà a entonar «¡llibertat!», com en els millors temps, i a aplaudir al cap de poca estona la interpretació d'*Indesinenter*. Incansablement, per cert.

Barcelona s'adona aquests dies que al cap de cinc anys de govern autònom cal al nacionalisme moderat el suport indirecte de les accions concretes del nacionalisme radical que reclamen el que se'ns deu. Perquè cauen les sentències judicials contra la llei aprovada pel Parlament sobre l'ús del català. I cauen els reials de-

crets, ara l'un ara l'altre, que imposen la versió més centralista possible, també com en els «bons» temps, de l'esmentada autonomia, com el decret sobre el turisme, a l'exterior, i sobre els secretaris dels ajuntaments, a l'interior. Mentrestant, la Universitat ja ha declarat que no pot viure i la Generalitat ha fet anuncis de tota plana a les pàgines centrals dels diaris, demostrant amb xifres com el govern central ofega l'autonomia deliberadament, per mitjà de l'economia. Barcelona, amb tot això, fa una bullida i s'arrapa a les festes, als mites, als poetes, al gest dels nois que volen a tot arreu la llengua pròpia dels Països Catalans.

Potser li convé això, a Barcelona: que entre llibres i roses hi hagi les comissaries, on només es pot respondre *sí* o *no* en declarar, perquè així el català passa per la pedra. I res de flors ni violes.

* Escriptor.